

MINISTRI MÄÄRUS

{regDateTime} nr {regNumber}

Vaimse tervise teenuse toetus kohalikule omavalitsusele aastal 2022

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

§ 1. Kohaldamisala

Määrusega kehtestatakse kohalikule omavalitsusele vaimse tervise teenuse toetuse andmise tingimused ja kord.

§ 2. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) vaimse tervise teenus – kohaliku omavalitsuse elanikele pakutav psühholoogiline ja psühhosotsiaalne abi;
- 2) psühholoogiline abi – psühholoogi rakendatav inimesele või inimrühmale suunatud professionaalne tegevus eesmärgiga leevendada düstressi ning parandada vaimset tervist ja heaolu;
- 3) psühholoog – psühholoogias magistrikraadi või vähemalt samaväärset kvalifikatsiooni omav isik, kes osutab inimestele psühholoogilist abi;
- 4) psühhosotsiaalne abi – inimeste psühhosotsiaalset heaolu parandavad tegevused, mida pakuvad oma pädevuse piires selleks asjakohase ettevalmistuse saanud isikud;
- 5) toetuse andja – Sotsiaalministeerium;
- 6) toetuse saaja – toetust saav kohalik omavalitsus või selle ametiasutus, mis ei ole linnaosavalitsus.

§ 3. Toetuse eesmärk

Toetust antakse eesmärgiga parandada kohalikul tasandil vaimse tervise teenuste pakkumist, et seeläbi toetada Eesti elanike psühhosotsiaalset heaolu ja vaimset tervist.

§ 4. Toetatavad tegevused

- (1) Toetust antakse vaimse tervise teenuste (edaspidi ka *teenus*) rahastamiseks.
- (2) Toetatavaid teenuseid osutatakse üldjuhul vahetul kohtumisel. Kui vahetu nõustamine ei ole võimalik või mõistlik, võib abi osutada kaugteenusena.

§ 5. Nõuded taotlejale

- (1) Taotleja saab olla kohalik omavalitsus või selle asutus, mis ei ole linnaosavalitsus.

(2) Taotlejal või tema hallataval asutusel on perioodil, mille eest toetust taotletakse, leping või muus vormis kokkulepe vaimse tervise teenuse osutamiseks kohaliku omavalitsuse elanikele.

(3) Taotlejal ei tohi taotluse esitamise ajal olla riiklike maksude maksuvõlgasid või need peavad olema ajatatud. Taotleja peab olema täitnud taotluse esitamise ajaks maksudeklaratsioonide esitamise kohustuse.

(4) Taotlejal ei tohi taotluse esitamisel olla täitmata kohustusi toetuse andja ees.

§ 6. Toetatavad kulud ja toetuse suurus

(1) Toetust antakse teenusekulude katteks järgmistel tingimustel:

- 1) vastavalt teenuse tegelikele kuludele, kuid iga kohalikus omavalitsuses elava 7000 elaniku kohta mitte rohkem kui 2077,91 eurot kalendrikuus, arvestamata käibemaksu;
- 2) kohaliku omavalitsuse elanike arvu alus on rahvastikuregistri andmed seisuga 01.01.2022;
- 3) toetuse summa ühe taotleja kohta ei ületa punktis 1 nimetatud summa viiekordset määra;
- 4) põhjendatud juhul võib toetuse andja rakendada punktis 1 nimetatud elanike arvust väiksemat arvu ning punktis 3 nimetatud määrast suuremat määra.

(2) Toetust antakse otseselt teenuseosutamisega tekkivate kulude katmiseks.

(3) Toetust ei anta teenuseosutamisega seotud kaudsete kulude katteks ega juhul, kui abi osutatakse üldhariduskoolis, kutseõppeasutuses või koolieelses lasteasutuses tugispetsialisti tegevusena.

(4) Toetust antakse nende kulude katteks, mis tekivad perioodil 01.01.2022–31.12.2022 (edaspidi *toetusperiood*).

(5) Toetatava psühhosotsiaalse abi liikide loetelu on esitatud määruse lisas 1. Toetuse andja võib põhjendatud juhul määrata toetuse ka juhul, kui osutatav psühhosotsiaalne abi ei ole lisas 1 nimetatud.

§ 7. Toetuse taotlemine

(1) Toetuse taotlemine toimub jooksvalt alates taotlusvooru avamisest. Taotluse esitamise hilisem kuupäev on 15. detsember 2022.

(2) Toetuse andja avaldab taotlusvooru info enda kodulehel ja teavitab taotlusvoorust üleriigilisi kohaliku omavalitsuse üksuste liitused hiljemalt järgmisel tööpäeval arvates määruse jõustumisest.

(3) Toetuseks eraldatud eelarve ammendumise korral on toetuse andjal õigus taotlusvoor ennetähtaegselt sulgeda. Sellisel juhul avaldab toetuse andja vastava info enda kodulehel ja teavitab üleriigilisi kohaliku omavalitsuse üksuste liitused hiljemalt järgmisel tööpäeval arvates otsuse tegemisest.

(4) Kui samal kalendrikuul esitatakse ühest kohalikust omavalitsusest mitu taotlust, liidetakse taotlused ja neid käsitatakse ühe taotlusena.

§ 8. Taotlusele esitatavad nõuded

(1) Taotlus tuleb esitada määruses sätestatud nõuete ja tingimuste kohaselt.

(2) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotlus on esitatud määruses sätestatud ajaks;
- 2) taotlus lähtub lisas 2 sätestatud vorminõuetest ning sellele on lisatud nõutud dokumendid;

- 3) taotlus sisaldab määruses nõutud teavet, mis on asjakohane, ammendav ja õige;
- 4) taotluse on digitaalselt allkirjastanud esindusõigust omav isik;
- 5) toetust taotletakse määruses sätestatud eesmärkidel ja toetatavatele tegevustele.

(3) Taotleja esitab koos taotlusega teenust vahetult osutava isiku CV, mis kajastab tema kutsealast ja hariduslikku ettevalmistust ning töökogemust.

(4) Kui teenust ei osuta kohaliku omavalitsuse hallatav asutus, esitab taotleja koos taotlusega teenust osutava juriidilise isiku esindaja, füüsilisest isikust ettevõtja või füüsilise isiku allkirjastatud kinnituse või muu tõendi, mis näitab tema valmisolekut osutada toetusperioodil kohaliku omavalitsuse elanikele vaimse tervise teenust.

§ 9. Taotluse menetlus

(1) Taotluse menetlus koosneb taotluse registreerimisest, taotluse ja taotleja nõuetele vastavuse kontrollimisest, taotluse hindamisest ning taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemisest koos toetuse määramisega taotluse rahuldamise korral.

(2) Kalendrikuu jooksul laekunud taotluste rahuldamine otsustatakse hiljemalt järgneva kalendrikuu 20. kuupäevaks. Toetuse andja teavitab taotlejaid tehtud otsusest taotlusvormil märgitud e-posti aadressil hiljemalt otsuse langetamisele järgneval tööpäeval.

(3) Pärast taotluse esitamise hiliseimat kuupäeva või taotlusvooru ennetähtaegset sulgemist saadetud taotlusi menetlusse ei võeta ja sellest informeeritakse taotlejat kolme tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamisest.

§ 10. Taotluse registreerimine ning taotleja ja taotluse vastavuse hindamine

(1) Toetuse andja registreerib esitatud taotlused ning kontrollib taotleja ja taotluse vastavust määruses sätestatud nõuetele.

(2) Kui taotluses esineb puudusi, teeb toetuse andja ettepaneku puudused kõrvaldada. Puuduste kõrvaldamiseks antakse kolm tööpäeva, mille võrra võib pikeneda toetuse taotluse menetlemise tähtaeg.

§ 11. Taotluste hindamine, valikukriteeriumid ja valiku kord

(1) Taotluste hindamiseks kehtestatakse valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga taotluste hindamise kord ja moodustatakse vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon.

(2) Taotlusi hinnatakse järgmiste hindamiskriteeriumite järgi:

- 1) teenuste koosluse vastavus määruse eesmärgile;
- 2) teenust vahetult osutava isiku haridusliku ja kutsealase ettevalmistuse piisavus osutada teenust;
- 3) teenust vahetult osutava isiku töökogemuse piisavus osutada teenust.

(3) Taotluse koondhinne on hindamiskriteeriumite järgi antud punktide summa, mis moodustub määruse lisa 3 kohaselt antud hindepunktide alusel. Taotluse maksimaalne koondhinne on 21 punkti.

(4) Komisjonil on õigus küsida taotlejalt lisainfot, kui esitatud info on ebatäielik või ebaselge. Taotleja on kohustatud kirjalikult vastama kolme tööpäeva jooksul arvates vastavasisulise selgitustaotluse saamisest. Kui taotleja selgitustaotlusele nõutud tähtaja jooksul ei vasta, võib komisjon jätta taotluse hindamata.

(5) Kui taotlus sisaldab mitut teenust või teenuseosutajat, hinnatakse lõike 2 punktides 2 ja 3 nimetatud kriteeriumide järgi iga teenuseosutajat ja teenust ning taotluse vastava kriteeriumi hinne arvutatakse teenuseosutajate ja teenuste punktisummade aritmeetilise keskmisena.

(6) Komisjoni aruteludes määratakse komisjoni liikmete hinnangute alusel iga kriteeriumi punktisumma. Eriarvamuste korral saab otsustavaks komisjoni esimehe hinnang.

(7) Komisjon koostab taotluste keskmiste koondhinnete alusel taotluste paremusjärjestuse, milles esimesel kohal on kõrgeima hinde saanud taotlus. Paremusjärjestusse ei arvata taotlusi, mille keskmine hinne on alla 11 punkti või kui taotleja on saanud mõne lõikes 2 nimetatud hindamiskriteeriumi puhul null punkti.

(8) Võrdsete koondhinnetega taotluste korral asetatakse paremusjärjestuses kõrgemale kohale taotlus, mis on saanud lõike 2 punktis 1 nimetatud kriteeriumi puhul kõrgema hinde.

(9) Komisjon annab oma hinnangu eelmisel kalendrikuul laekunud taotluste kohta hiljemalt järgneva kalendrikuu viiendaks tööpäevaks.

§ 12. Toetuse määramine ja maksmine

(1) Taotlusi rahuldatakse paremusjärjestuse alusel kuni taotlusvooru eelarvevahendite lõppemiseni. Kui taotleja vastab määruses sätestatud tingimustele ning koht paremusjärjestuses võimaldab taotlejale toetust maksta, määrab toetuse andja toetuse, lähtudes §-s 6 sätestatust ja taotluses esitatud andmetest. Kui taotleja määruses sätestatud tingimustele või nõuetele ei vasta, jäetakse taotlus rahuldamata.

(2) Kui teenuseosutajat on hinnatud § 11 lõike 2 punktis 2 või 3 nimetatud kriteeriumi järgi null punktiga, ei määrata selle teenuseosutaja tegevuse eest toetust ning taotlejale määratavat toetusesummat vähendatakse vastavalt.

(3) Valdkonna eest vastutav minister kinnitab käskkirjaga toetuse saajad ja neile määratava toetuse suuruse ning toetuse taotlejad, kelle taotlust ei rahuldata. Taotlejat informeeritakse otsusest hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast käskkirja allkirjastamist.

(4) Taotlejale, kelle taotlus rahuldatakse, teeb toetuse andja ettepaneku sõlmida toetuse kasutamise leping.

(5) Toetuse andja edastab lepingu taotleja e-posti aadressile allkirjastamiseks 30 kalendripäeva jooksul arvates käskkirja koostamisest.

(6) Kui taotleja lepingut kümne tööpäeva jooksul ei allkirjasta, loetakse, et taotleja on toetusest loobunud.

(7) Kui edukaks osutunud taotleja loobub toetusest, tehakse ettepanek anda toetussumma pingerea esimesele taotlejale, kelle taotlus jäeti rahuldamata eelarvevahendite lõppemise tõttu.

(8) Toetuse andja maksab toetuse saajale toetuse välja lepingus märgitud pangakontole kümne tööpäeva jooksul arvates lepingu allkirjastamisest.

(9) Kui kohalikust omavalitsusest esitatakse pärast toetuse määramist uus taotlus, lähtub toetuse andja taotluse rahuldamise korral uue toetuse määramisel §-s 6 sätestatust, taotluses esitatud andmetest ja kohalikule omavalitsusele juba määratud toetusest.

§ 13. Toetuse saaja kohustused

(1) Toetuse saaja on teenuseosutamise alustamisel kohustatud teavitama kohaliku omavalitsuse elanikke teenustest ja nende osutamise korraldusest.

(2) Toetuse saaja peab toetuse kasutamise kohta arvestust vastavalt raamatupidamise seadusest tulenevatele nõuetele, pidades eraldi kuluarvestust toetuse maksmise aluseks olevate tegevuste kohta, ning eristab maksmise aluseks olevate tegevuste dokumendid muudest dokumentidest. Elektroonsel kujul säilitatavaid kuludokumente peab olema võimalik kirjalikult taasesitada.

(3) Toetuse saaja võimaldab toetuse andjal või tema volitatud isikul kontrollida toetuse kasutamise aruandluse õigsust, toetuse saamise tingimuseks olevate asjaolude paikapidavust, toetuse kasutamise sihipärasust ja mõjusust ning muude lepingutingimuste täitmist, samuti annab toetuse andja nõudmisel infot teavitustegevuste kohta.

(4) Toetuse saaja on kohustatud esitama 20 päeva jooksul arvates toetusperioodi lõppemisest toetatud teenuste aruande, lähtudes lisa 4 sätestatud vorminõuetest.

(5) Kui tegelikud kulud, mille eest toetust taotleti, on välja makstud toetusest väiksemad, on toetuse saaja kohustatud toetuse summa ja tegeliku kulu vahe toetuse andjale tagasi maksuma.

(6) Toetuse saaja täpsemad kohustused lepitakse kokku toetuse kasutamise lepingus.

§ 14. Toetuse saamist välistavad tegurid

(1) Toetust ei maksta või see nõutakse tagasi, kui teenust, mille toetamiseks raha taotletakse, rahastatakse riigieelarvest.

(2) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse kehtetuks või toetus nõutakse tagasi järgmistel juhtudel:

- 1) ilmnevad asjaolud, mille kohaselt taotlust ei oleks rahuldatud;
- 2) toetuse saaja või teenuseosutaja on rikkunud teenuseosutamisel isikuandmete kaitse nõudeid;
- 3) teenust osutatakse ebaprofessionaalselt või kutse-eetika nõudeid rikkudes;
- 4) teenuseosutamise korraldus ei vasta lepingus kokkulepitule.

(allkirjastatud digitaalselt)
Signe Riisalo
sotsiaalkaitseminister

/*

(allkirjastatud digitaalselt)
Maarjo Mändmaa
kantsler*/

Lisa 1 Toetatav psühhosotsiaalne abi
Lisa 2 Taotlusvorm
Lisa 3 Hindamise alused
Lisa 4 Aruandevorm

Toetatav psühhosotsiaalne abi

Toetatav psühhosotsiaalne abi on järgmine:

- 1) loovteraapia;
- 2) hingehoidlik nõustamine;
- 3) pereteraapia;
- 4) dialektiline käitumisteraapia;
- 5) kogemusnõustamine;
- 6) pere lahendusring.

Taotlusvorm

1. Toetuse taotleja andmed

1.1. Ametiasutuse nimetus:

1.2. Registrikood:

1.3. Postiaadress:

1.4. Arvelduskonto (IBAN), viitenumber ja pank (toetuse saaja ja arvelduskonto omanik peavad olema samad):

1.5. Esindaja nimi ja ametikoht:

1.6. Taotleja kontaktisiku andmed (nimi, e-posti aadress, telefoni nr):

1.7. Soovitav toetuse kogusumma:

2. Teenust osutava(te) partneri(te) andmed ja teenuste maksumus

Teenuse osutamise periood	Teenust osutav juriidiline isik või FIE	Registrikood	Postiaadress ja e-posti aadress	Osutatava(te) teenus(t)e nimetus(ed)		Teenuse kavandatud maksumus

3. Teenuse kirjeldus (vaimse tervise teenus(ed), mille osutamiseks toetust taotletakse)

Teenuse nimetus	Teenuse sekkumisloogika ja eesmärk	Teenusekorralduse lühikirjeldus: Kus teenust pakutakse (sh nt füüsiline asukoht, ligipääsetavus)? Kuidas teavitatakse elanikke teenuse olemasolust ja võimalusest teenust kasutada?

4. Teenust vahetult osutavate inimeste andmed*

Teenust vahetult osutava isiku nimi	Ettevõtte või asutus	Osutatav teenus	Omandatud tasemeharidus (haridustase ja eriala)	Läbitud kutsealased (täiend)koolitused	Töökogemus vastava teenuse osutamisel (aastates)

* taotlusele tuleb lisada inimese allkirjastatud CV koos kinnitusega valmisoleku kohta osutada toetusperioodil konkreetsele kohalikule omavalitsusele teenust

5. Kinnitused

Käesolevaga kinnitan taotlejana, et:

- 1) taotleja vastab määruses sätestatud nõuetele;
- 2) taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged;
- 3) taotleja on tutvunud isikuandmete kaitse seadusega ja Andmekaitse Inspektsiooni infomaterjalidega sellises ulatuses, mis on vajalik isikuandmete õiguspäraseks kogumiseks, salvestamiseks ja töötlemiseks käesoleva toetusmeetme kasutamisel;
- 4) taotleja on teadlik, et toetuse andmisest võidakse taganeda ja sealjuures tuleb aluseta saadu tagasi maksta, kui esineb toetuse tühistamise või tagasinõudmise alus;
- 5) taotleja nõustub, et teda kontrollitakse seoses toetuse kasutamisega;
- 6) taotleja nõustub, et otsus toetuse andmise või sellest keeldumise kohta tehakse talle teatavaks e-posti teel.

Toetuse taotleja esindaja nimi, ametinimetus:

Allkiri (allkirjastatakse digitaalselt)

Kuupäev

Hindamise alused

1. Teenuste koosluse vastavus määruse eesmärgile

Vastavuse hindamisel loetakse teenuste kooslus määruse eesmärgile vastavaks, kui toetuse toel osutatav abi aitab parandada kohaliku omavalitsuse elanike psühhosotsiaalset heaolu ja vaimset tervist. Teenuste koosluse määruse eesmärgile vastavuse hindamisel kasutatakse järgmist hindamisskaalat:

- 7 punkti – teenuste koosluse rakendamine parandab oluliselt kohaliku omavalitsuse elanike ligipääsu psühholoogilisele abile või psühhosotsiaalset heaolu parandavatele sekkumistele;
- 4 punkti – teenus või teenuste kooslus on üldjoontes eesmärgipärane, teenus(t)e rakendamine kavandatud kujul on mõõduka mõjuga kohaliku omavalitsuse elanike vaimsele tervisele;
- 1 punkt – teenuse või teenuste koosluse rakendamine avaldab kohaliku omavalitsuse elanike vaimsele tervisele vähest mõju (nt on tegu kitsale sihtrühmale pakutava teenuse või teenuste kooslusega või teenust pakutakse piiratud asukohas);
- 0 punkti – teenus ei avalda positiivset mõju kohaliku omavalitsuse elanike vaimsele tervisele või soovitakse rakendada pseudoteaduslikku sekkumist.

2. Teenust vahetult osutava isiku hariduslik ja kutsealane ettevalmistus

Haridusliku ja kutsealase ettevalmistuse hindamisel loetakse isiku ettevalmistus piisavaks, kui see loob eeldused professionaalseks ja kvaliteetseks teenuseosutamiseks. Teenust vahetult osutava isiku haridusliku ja kutsealase ettevalmistuse hindamisel kasutatakse järgmist hindamisskaalat:

- 7 punkti – teenust vahetult osutav isik on saanud täieliku ettevalmistuse (sh tasemeharidus, täiendkoolitus, praktika), mida on loomupärane eeldada vastava teenuse osutamise korral, nt tõendab inimese ettevalmistust kehtiv kutsetunnistus seotud kutsealal;
- 5 punkti – teenust vahetult osutav isik on saanud miinimumettevalmistuse (tasemeharidus, täiendkoolitus, praktika), mida on loomupärane eeldada vastava teenuse osutamise korral, kuid esineb väheseid puudujääke, nt sooritab inimene veel kutsealast praktikat või on kutse omandamine lõppjärgus ning tõenäoliselt omandab isik vajaliku pädevuse toetusperioodi vältel;
- 3 punkti – teenust vahetult osutav isik on saanud sellise baasettevalmistuse (täiendkoolitus, praktika jmt), mis loob eeldused teenuseosutamiseks, kuid isik vajab teenuse kvaliteetseks osutamiseks regulaarset juhendamist;
- 0 punkti – teenust vahetult osutaval isikul puudub vajalik ettevalmistus teenuseosutamiseks, nt puudub psühholoogilise abi osutajal psühholoogiline kõrgharidus või puudub psühhosotsiaalse abi pakkujal (v.a kogemusnõustaja) kõrgharidus.

3. Teenust vahetult osutava inimese töökogemuse piisavus

Töökogemuse hindamisel loetakse piisavaks töökogemus, mis loob eeldused, et pakkuda tulemuslikult psühholoogilist või psühhosotsiaalset abi mitmekülgsele sihtrühmale ning tunda ära kutsealased piirid abi osutamisel ja suunata abistatav vajaduse korral edasi ravisüsteemi või täiendavaid sotsiaalteenuseid saam. Teenust vahetult osutava isiku teenusepakumise kogemuse hindamisel kasutatakse järgmist hindamisskaalat:

- 7 punkti – teenust vahetult osutaval isikul on enam kui 7-aastane kogemus vastava või sarnase teenuse osutamisel;
- 5 punkti – teenust vahetult osutaval isikul on enam kui 5-aastane kogemus vastava või sarnase teenuse osutamisel;
- 3 punkti – teenust vahetult osutaval isikul on enam kui 3-aastane kogemus vastava või sarnase teenuse osutamisel;
- 1 punkt – teenust vahetult osutaval isikul on vähemalt 1-aastane kogemus vastava või sarnase teenuse osutamisel;
- 0 punkti – teenust osutaval isikul puudub kogemus vastava või sarnase teenuse osutamisel.

Aruandevorm

Periood	Teenuseosutaja	Kohtumisi	Nõustatud inimesi	Teenusekulu	Täpsustus (vajaduse korral)

Toetuse taotleja esindaja nimi, seos taotlejaga:

Allkiri (allkirjastatakse digitaalselt)

Kuupäev